

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Magnum Matrimonij Sacramentum Casibus Practicis Expositum

Reutlinger, Ignaz

Augustæ Vindelicorum, 1716

VD18 10508716

Sectio Secunda. Quænam personæ sint habiles ad celebranda Sponsalia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40059

SECTIO SECUNDA.

Quænam personæ sint habiles ad celebranda Sponsalia?

QUÆSTIO PRIMA.

Quæ ætas requiratur ad Sponsalia?

C A S U S

Septennio inferiorum.

Perillus sextum ætatis annum ante quatuor menses egres-
sus, sed præcoci ingenij puer, Sponsalia contrahit cum Aleyde
ipso mane illius diei, quo circa vespèram completura erat sep-
tennium.

Q. An tum ille, tum ista contrahere potuerint Spon-
salia?

S Y N O P S I S.

I. *Vt quis sit habilis ad contrahenda Sponsalia, ante omnia requiritur usus
rationis.*

2. *Deinde*

72 *Partis I. Sectio II. Quæ personæ sint habiles ad Sponsalia?*

2. Deinde ut nullo labore impedimento, nec habeat defectum ætatis, nam contracturus Sponsalia debet implevisse septennium.
3. Quod aliqui ita rigorosè petunt, ut negent, validè Sponsalia contrahi ab ijs, qui sunt septennio inferiores, etsi perfectò usu rationis gaudeant.
4. Probabilius est, posse malitiâ, & præmaturo usu rationis ætatem suppleri.
5. Respondetur ad argumenta contraria, & explicantur allegati textus Iuris Canonici.
6. Tempus septennij nihilominus non frustra præfigitur à lure.
7. An septennium à lure requisitum debeat impleri Physicè, & Mathematicè? Sententia aliquorum docet, sufficere, quòd impleatur moraliter.
8. Alij requirunt septennium exactissimè Physicè, & Mathematicè completum.
9. Hæc Sententia est probabilior, patitur tamen aliquam limitationem in nimio rigore, ut dicamus, sufficere, ultimam diem esse inchoatam.
10. Textibus in contrarium allatis non probatur, quòd debeat compleri usque ad ultimum momentum,

I.

Generatim loquendo ad contrahenda Sponsalia illi duntaxat habiles sunt, inter quos aliquando licet, & validè consistere potest Matrimonium, ut cum Tannero to. 4. disp. 8. dub. 2. n. 16 docet communis; vel juxta arg. c. 23. de Sponsal. omnes illi, & soli contrahere possunt Sponsalia, qui non speciatim vel à natura, vel à lege positiva prohibentur. Duabus igitur conditionibus affectam esse

oportet personam Sponsalia celebraturam: Prima est perfectus usus rationis, id est tantus, qui sufficit ad contrahendam culpam mortalem, ut alibi diximus in secunda conditione Sponsalium, quæ est, ut sint voluntaria, & deliberata; quam enim Bonac. q. 1. pu. 4. n. 4. Petrus de Ledesma q. 43. art. 2. de Matr. Rebellus p. 2. l. 4. de obligat. iustit. q. 5. n. 1. & alij requirant majorem usum rationis ad Sponsalia, quàm ad peccatum mortale, quia ad peccatum mortale sufficit consensus, & advertentia mali præsentis, ad Sponsalia

Sponsalia verò requiruntur cognitio futurorum, cum sint promissio futuri Matrimonij; major autem procul dubio usus rationis requiritur ad providentiam futurorum, quam ad consensum alicujus actus præsentis, tamen à posita conclusione, quam defendit Palao, Dicastillo, Perez, & plurimi alij, recedendum non est, cum absque fundamento perfectior usus rationis exigatur, quia ex constitutione Juris ad contrahenda validè Sponsalia sufficit septimus annus ætatis completus c. 4. & 5. De Despons. impub. At verò malè hoc statueretur à Jure, & incautè præscriberetur septennij tempus, si major rationis usus requireretur, cum in tenera illa ætate, in qua vixdum incepit esse capax culpæ lethalis, puer nondum habere queat providentiam futurorum, qui neque præsentia satis advertit: nunquam igitur, vel certò rarissimè Sponsalia validè contraherentur à septennibus, atque ideo pessimè à jure assignaretur tempus septennij, quia in ea ætate vix ullus est, qui præsentium providentiam habeat, quomodo ergo providentiam futurorum habere poterit? Cæterum vi primæ istius conditionis in specie à natura inhabiles sunt ad contrahenda Sponsalia, quotquot sunt incapaces rationis, & sufficientis deliberationis, ac libertatis, videlicet infantes, amentes, plenè ebrij &c.

2. Altera conditio est, ut per-

sona volens contrahere Sponsalia nullo laboret impedimento, vel dirimente, vel etiam impediante. Tannerus l. c. Coninck disp. 21. n. 49. quia nemo potest se obligare ad contrahendum Matrimonium, quod licet contrahere non potest juxta c. In malis 22. q. 4. cum impia sit promissio, quæ scelere adimpletur. Vi talis impedimenti, ut alia præteream, ad Sponsalia à natura inhabiles sunt perpetuò impotentes ad usum Matrimonij, & probabilius etiam illi, qui simul laborant his tribus defectibus, ut sint cæci, surdi, & muti, quia moraliter vix videtur possibile, ut his defectibus gravatus intelligat requisita ad Matrimonium, & obligationes annexas, ut notat Pirh. n. 11. De Sponsal. Verum quæ ad impedimenta pertinent, commodius alibi tractabuntur. Hic loci una nobis considerata est inhabilitas, quæ inducitur à Jure Canonico, positivè prohibente, ne quis Sponsalia contrahat ante ætatis annum septimum expletum, ante quem illa invalidè contrahuntur, prout habetur c. Literas c. Accessit supra citatis, c. Ad dissolvendum. De Despons. impub. & c. unico eod. in 6.

3. Hic verò duplex oritur dubium, cujus solutio pro casu nostro serviet. Primum est, an Jus Canonicum ita rigorosè definiat ætatem septennij, ut licet quis ante expletum septimum annum perfectò usu rationis potiatur, nihilominus inhabilis-

K

habilis sit ad contrahenda validè Sponsalia, atque adeò malitia ætatem supplere nequeat ? Alterum est, an ad valorem Sponsalium requiratur septennium Physicè, vel Mathematicè completum, an verò sufficiat completum moraliter ?

Sponsalia ante septennium completum invalida esse, tametsi contrahentes perfecto usu rationis gaudeant, docent Palao *Disp. 1. de Sponsal. pu. 6. n. 8.* Cevallos *opin. commun. contra commun. q. 746. n. 6. & 9.* Hurtad. *Disp. 1. de Matr. difficult. 14. n. 61.* Vasq. *Præpos. & alij.* Ratio ipsorum est, quia in Jure Canonico expressè declarantur nulla Sponsalia celebrata ante septennium *c. Literas. c. Accessit. c. Ad dissolvendum. De Despons. impub.* Si ergo ante septennium possent valere, malitiâ ætatem supplente, frustra præscripsissent jura septennium, sed potius dicere debuissent absolutè, tunc valere, quando adest usus rationis, sive hoc fiat ante, sive post septennium.

4. Verùm dicendum, valere Sponsalia etiam ante expletum septennium, quando ante illius expletionem in contrahentibus adest plenus usus rationis, atque ita malitia ætatem supplet, quocunque tempore ante septennium hoc fiat. Ita Covarruv. in *L. 4. Decretal. p. 1. c. 2. n. 1.* Gonzal. in *c. 5. De Despons. impub. n. 4.* Wiestner *eod. tit. n. 14.* Wex *p. 5. tract. 2. De Sponsal. §. 3. n. 18.* Sanch. *L. 1. disp. 16. de Matr.*

Laym. *De Sponsal. c. 1. n. 16.* Dicastillo *disp. 1. de Matr. dub. 19. n. 252. & 258.* Illung *tr. 6. disp. 9. q. 1. a. 1. §. 3. n. 11.* Bassæus *V. Sponsalia. I. n. 2.* Perez, Coninck, Pontius, Becanus &c. Probatur. 1. paritate cum Matrimonio, ad quod Sponsalia sunt via, & dispositio. Potest in Matrimonio malitia supplere ætatem, ut illud contrahi possit validè ante tempus à Jure aliàs præstitutum; ergo hoc fieri potest etiam in Sponsalibus; nam, esto, non omnia conveniant Sponsalibus, quæ circa Matrimonium statuta sunt, siquidem istud est insolubile, econtra facili de causa solvi possunt Sponsalia: ista possunt contrahi clandestinè, non item Matrimonium &c. nihilominus quando utrobique est eadem ratio aliquid statuendi, præsumi non potest, quòd Jus sic circa unum, circa alterum verò aliter statuerit, quia ubi ratio eadem est, ibi esse debet eadem juris dispositio, ut ait Barbosa *Axiom. 197. n. 3.* & desumitur ex *L. Illud. ff. Ad Leg. Aquil.* Atqui nulla subest ratio, cur aliter discurrendum sit in Sponsalibus, quàm in Matrimonio, nam ideo in Matrimonio malitia supplet ætatem, quia potentia generandi, quam Jus requirit ad Matrimonium, solet aliquando adeste ante ætatem à Jure præscriptam: sed etiam usus rationis, quem Jus requirit ad Sponsalia, solet aliquando anticipare ætatem à Jure præ-

præscriptam : ergo in Sponsalibus quoque malitia potest supplere ætatem.

Probat 2. Decisione Eugenij Papæ in c. Iuvenis. De Sponsal. ubi declaratur nullum Matrimonium contractum à juvene cum consobrina Puellæ, quam is antecederet necdum septennem sibi desponsaverat, atque sic decidendi rationem allegat Pontifex impedimentum publicæ honestatis : ergo supponit Sponsalia prius cum puella infra septennium contracta fuisse valida, & hoc, quia in ista puella videbatur supplere malitia ætatem, & adesse sufficiens usus rationis, ut posset deliberare in Sponsalia consentire, nam ex Sponsalibus invalidis nullum oritur impedimentum Justitiæ publicæ honestatis, ita cit. c. exponunt, & agnoscunt, quod efficax inde deducatur argumentum, ex quo probetur, posse ætatem in Sponsalibus præmaturo iudicii, & rationis usu suppleri, Wagnereck, Alagona, Vivianus, Gonzalez; quia si invalida forent Sponsalia contracta ante septennium cum pleno usu rationis, frustra sanè mandasset Pontifex sequens cum consobrina Matrimonium rescindi: valida ergo fuerunt eo ipso, quod rescindi istud debuerit.

5. Patet ex his, quod argumenta Adversariorum parùm nos stringant; nam primum, quod defumitur ex c. Literas, De Despons. im-

pub. prorsus ad rem non facit, si quidem ibi sermo non est de Sponsalibus initis cum puella necdum septenni, gaudente tamen pleno usu rationis, sed dicitur expressè, quendam perfectæ ætatis desponsasse sibi puellam in cunabulis, quod est penitus extra nostram quæstionem, cum econtra præcitatum c. Iuvenis. De Sponsal. manifestè militet pro nobis, non verò pro adversarijs, ut ad oculum patet legenti Glossam: ne igitur textus Juris sibi contradicant, & secum invicem pugnent, dicendum, præscribi quidem à Jure septennium expletum ordinariè, quia ante istam ætatem nondum præsumitur adesse sufficiens usus rationis, non tamen præscribi hoc ita universaliter, ut in nullo casu ante septimum annum celebrare Sponsalia liceat, quando manifestum est, vel ostendi potest, contracturos gaudere pleno usu rationis.

6. Neque propterea frustra, aut impertinenter septennij tumpus constitutum est, quia saltem servit istud statutum in dubio, nam in similibus contractibus tria sunt attendenda. 1. Quando vel utraque pars, vel alterutra ante, imò & post septennium non gaudet pleno usu rationis, certum est, Sponsalia contrahi tunc invalidè. 2. Si verò constet, ante hoc tempus adesse usum rationis, iterum certum est, quod validè contrahantur, aut saltem probabilissimum, ut hucusque probatum est.

est, quia malitia ætatem supplet, unde hoc casu, cum constet de veritate, præsumptio de ætate debet cedere *c. Puberes. De Despons. impub.* 3. Denique, quando est dubium, an contrahentes habeant usum rationis, tunc judicandum est secundum juris dispositionem, ut nempe præsumatur, si septennium necdum expleverunt, usum rationis sufficientem nondum adesse. Dicastillo, Perez &c.

7. Progredimur nunc ad alteram quasi sit partem, an, quando non constat, adesse sufficientem usum rationis, malitia ætatem supplente, ut adeo complendum sit tempus septennij, illud compleri debeat Physicè, vel Mathematicè, an verò sufficiat, compleri moraliter, ita ut pro septenni habeatur, cui adhuc defunt septem, octo, vel decem, aut saltem unus, duo, tres dies?

Sufficere septennium moraliter impletum, adeoque validè Sponsalia contrahere, qui parum distant à septennio, seu quibus aliquot solum dies deficiunt, docet Petrus de Ledesma *q. 43 de Matr. n. 2. conclus. 1.* ubi ait, id cum D. Thoma tenere omnes Thomistas, Franc. Getius in *Summa Theol. Moral. Doctoris Angelici V. Sponsalia. q. 8* Sylvest. *V. Sponsalia. q. 2. dicto 2.* Vivaldus in *candelabro c. 2. de Sponsal. n. 4* ubi ait, valida esse, etsi deficiat una hebdomada, & aliquid amplius. Victoria in *Summa n. 284. de Matr.* Rebelus

p. 2. De Oblig. just. L. 4. q. 5. n. 2. ubi ait, non opus esse, ut ultimus septennij dies inchoatus sit, sed sufficere, etsi octo, decemve dies ad complendum septennium desint, Sotus & alij. Ratio istorum est, quia, quod parum distat, nihil distare videtur, teste Aristotele. 2. *Physic. & à Jurisconsultis parum, & nihil æquiparantur in Jure.*

8. Altera Sententia exigit dictos annos omnino Physicè, & Mathematicè completos, ita ut nec una quidem dies desideretur, quia, si vel unus deficiat, annus, qui ex mensibus, & diebus componitur, non est completus. Ita Sanch. *L. 1. disp. 16. n. 4.* Coninck *disp. 21. dub. 5. n. 51.* Perez *disp. cit. sect. 5.* Dicastillo, Pontius supra citati. Ratio præterea est, quia quando à Jure designatur aliquod tempus, debet id etiam ex præscripto Juris ita Physicè compleri, ut neque dies unica deficiat, cujus exemplum habemus in *c. Ex publico. De convers. conjugat.* ubi conceditur bimestre ad deliberationem de ingressu Religionis, & in Professione Religionis, ad quam Concilium Tridentinum *sess. 25. c. 15. de Regular.* exigit decimum sextum annum completum, currit hoc tempus à momento ad momentum, ita ut ultima quoque dies completa esse debeat, ut præter alios expressè docet Jacobus Pignatelli *tom. 9. consult. 37. n. 1.* ubi ait, irritam fore professionem, si fiat per aliquot ho-

ras

ras ante exactum ætatis annum decimum sextum; qua de causa etiam ad Sponsalia Hurtadus, & Palao requirunt ætatem septennij usque adeò scrupulosè completam, ut neque unicum instans abesse possit.

9. Secundam istam Sententiam & ego probabiliorē judico cum allegatis Authoribus, cum quibus nihilominus censeo, eam limitandam esse quoad nimium rigorem Hurtadi, & Palao, ut nempe dicamus, sufficere in favorem Matrimonij, ultimam septennij diem esse inchoatam, etsi ea completa non sit. Moveor, quia non minùs favorabile est Matrimonium, quàm testamentum: sed ad testamentum, ad quod condendum in maribus requiritur annus decimus quartus completus, in fœminis duodecimus, sufficit, ultimam diem esse inchoatam, ut statuitur *L. Quæ ætate, ff. Qui testam. fac. poss.* ergo idem sufficiet in Sponsalibus, & hoc modo locum habere potest regula supra allata: quod parùm distat, nihil distare videtur.

10. Quæ adducuntur ex Concilio Tridentino, & *c. Ex publico. De convers. conjug.* non compellunt nos ad rigorem Hurtadi, & Palao, quia in primis dicto capitulo non probatur, quòd tempus septennij ad momentum usque debeat esse completum, nam tempus bimestre, quod ibi conceditur ad deliberan-

dum de ingressu Religionis, est arbitrium, ita ut à iudice possit restringi, seu abbreviari, vel prorogari ex iusta causa, ut docet Glossa in *cit. c. V. infra duorum*: cùm ergo nec ibi tempus bimestre Metaphysicè debeat esse completum, ex eo loco nihil probatur pro complendo tam scrupulosè septennio.

Ad locum Concilij Tridentini assignatur disparitas. Ut Professio valida sit, petit Concilium decimum sextum ætatis annum completum, & quidem usque ad momentum, idque decernit in favorem minoris ætatis, uti in simili statuitur de ætate minore in Jure Civili *L. 3. §. minorem. ff. De Minoribus*; ætas verò in nostra materia assignatur in favorem Matrimonij. Præterea contractus Sponsalitijs est multò inferior statu Religioso: igitur mirum non est, quòd pro Religione strictiùs requiratur terminus præscriptus. Denique statuit hoc Tridentinum Concilium etiam in favorem ipsius Religionis, ut ætas strictè habeatur completa, & hac ratione fiat exactiùs perfecta deliberatio, & iudicium Religiosi.

Cùm itaque Perillus in casu præsentē dicatur præcoci ingenij, & ex hoc probetur, malitiam prævenire ætatem, Aleydis verò ultimum septennij diem inchoaverit, & ille, & ista habiles sunt ad contrahenda Sponsalia.

Quæstio

QUÆSTIO SECUNDA.

An ex defectu consensûs Parentum , aut
positivo illorum dissensu reddatur quis inhabilis
ad contrahenda Sponsalia ?

C A S U S

Contrahentium inscijs Parentibus.

Wendelinus Sponsalia contraxit cum Florinda , paris
quidem conditionis , sed imparis fortunæ : fecit verò hoc utri-
usque Parentibus inscijs , atque ideo non consultis , quòd sciret
non daturus consensum , sed potiùs ad iracundiam concitandos.

Q. An valida sint ista Sponsalia ?

S Y N O P S I S.

1. Refertur cujusdam Recentioris hac in re Sententia nimis absoluta , & uni-
versalis.
2. Iure antiquo Sponsalia sine Parentum consensu contracta injusta erant ,
non tamen invalida juxta multos.
3. Iure novo Concilij Tridentini Sponsalia inscijs , aut invitis Parentibus
contracta certò valida sunt.

4. Ali-

4. Aliquando etiam licita, si justa causa adsit.
5. Hac deficiente, agunt liberi ex multorum Sententia saltem illicitè. Verum videtur distingui debere inter hæc duo, an agant inscijs, & inconsultis, an verò invitis Parentibus, & dicendum, teneri saltem petere ab ijs consilium.
6. An obligatio ista sit sub mortali?
7. Non tenentur sequi datum Consilium, adeoque possunt invitis Parentibus licitè Sponsalia contrahere.
8. Dummodo inde non timeantur gravia mala, scandala &c. sic enim essent illicita, & invalida.
6. Quo sensu si locutus fuit dictus Recentior, approbatur illius doctrina.

I. Asum hunc è Recentiore impresso descripsi, solis ferè nominibus immutatis, pro cuius solutione dictus Author ita loquitur: Wendelinus non contraxit validè cum Florinda. Ratio est, quia universaliter, quando Matrimonium non potest celebrari absque gravi peccato, ejus promissio est invalida: sed in proposito est sic, nam Parentes Florindæ graviter indignabuntur, indeque multa mala, ut puta rixæ, cædes &c. certò certius expectanda sunt: itaque hujusmodi promissio fuit nulla, neque enim justitia ad malum cooperatur. Hæc pauca ille ad casum non usque adeò expeditum, & sapiùs occurrere solitum. Verùm decisio

ista semper mihi visa est nimis absoluta, & universalis, quocirca operæ pretium erit indagare, an, vel quo sensu ea sustineri queat?

2. Maximam fuisse olim Parentum, ac præsertim Patris auctoritatem circa conjugia liberorum, constat ex diversis textibus Juris. L. 2. ff. De Ritu nuptiarum, L. 2. ff. De Sponsal. c. 3. Qui Matr. accus. poss. & c. Aliter, 30 q. 5. An verò tanta ea fuerit, ut vel nuptiæ, vel Sponsalia, sine Parentum consensu celebrata, fuerint irrita, & invalida, idque ex citatis textibus ostendi possit, non est hujus loci: videri poterunt Basil. Pontius L. 2. de Matr. c. 1. n. 5. & 21. qui affirmat, & Gonzal. in c. 1. De Despons. impub. n. 8. & seqq. qui, etsi affirmet, jure antiquo nuptias sine Parentum consensu contractas fuisse injustas,

injustas, negat tamen, fuisse invalidas: sed hæc pro casu præsentis opus non est fusiùs examinare.

3. Nam certum est, Jure novo post Concilium Tridentinum Sponsalia, & Matrimonia à liberis contracta, in scijs Parentibus, imò & invitis, valida esse. Constat istud ex Tridentino, quod, etsi Oratores Regis Galliarum fortiter institerint, teste Julio Capono *to. 3. Discept. Forens. discept. 160. n. 33.* ut irrita declararentur Matrimonia contracta à filijs absque Parentum consensu, post variorum Sententias ultro, citroque multùm agitata, & maturè expensas, rejecit nihilominus hoc postulatum, & decrevit contrarium, ut legi potest in historia Concilij Tridentini Card. Pallavicini *L. 22. c. 1. n. 16. & L. 23. c. 5. n. 17.* & in ipso Concilio Tridentino Sess. 24. c. 1. de reform. Matri. ubi anathemate damnat illos, qui falsò affirmant, Matrimonia à filijs Familias sine Parentum consensu contracta irrita esse, & Parentes ea rata, vel irrita facere posse: cujus ulterior ratio est, quia quoad statum vitæ eligendum quivis est sui juris, nec pendet ab arbitrio alterius, idque maximè locum habet in statu Matrimonij, quod gravia onera annexa habet, estque servitus quædam perpetua, & indissolubilis, à qua à natura liberi sumus: ergo non debet illius electio pendere ab aliorum voluntate, quàm eorum, qui statum hunc liberè suscipiunt.

4. Certum est 2. Liberos aliquando non solum validè, sed etiam licitè contrahere Matrimonium Parentibus non consultis, sed in scijs, quando adest justa causa occultandi, quia v.g. prævident, Parentes injustè, & sine rationabili causa impedituros, aut quando hi nolunt liberos jam adultos, & in periculo incontinentiæ constitutos in Matrimonio honesto collocare, vel quando uxorem obtrudunt ægram, imprudentem, rixosam; aut si Pater senex, & avarus conjugem offerat filio vetulam, & deformem, sed opulentam, cum alter præoptet juvenem, & venustam, etsi minùs divitem, ex quibus plerumque infortunata Matrimonia consequuntur inter conjuges, quorum animi vix possunt esse conjuncti, & mutuo amore inter sese obstricti, quod enim quis non eligit, nec optat, profectò non diligit. c. Præsens. 20. q. 3. Laym. Tannerus &c.

5. Quòd si talis causa non adsit, multi DD. affirmant, illicita esse Matrimonia in scijs Parentibus, aut invitis contracta. Ita Rebellus q. 14. Sect. 1. Sotus, Navarr. & alij citati à Sanch. *L. 4. disp. 23. n. 9.* putatque Hurtad. *disp. 6. de Matr. difficult. 10. n. 36.* cum pluribus alijs, committi peccatum mortale, quia infertur Parentibus injuria in re gravi, magnaque irreverentia, ob quam merito, & jure optimo gravissimè offenduntur.

Verùm

Verum limitanda est hæc assertio, faciendumque discrimen inter Parentes invitos, & inscios, atque dicendum, teneri omnino filios consilium suorum Parentum circa Matrimonia petere, ac proinde inita Parentibus inscijs esse illicita; quamvis non obligentur datum consilium sequi, cum possint licite ijs invitatis, sed consultis tamen, inire Matrimonium, quod volunt. Ita Sanch. l. c. Dicastillo disp. 4. de Matr. dub. 17. Perez disp. 17. sect. 18. Tamburin. &c.

Prima pars probatur, quia in re tanti momenti, & quæ Parentes quoque ratione familiæ non parum concernit, omnino decens est, ut filij eos consulant, quod si omitant, agunt absque dubio contra reverentiam vi quarti præcepti Parentibus debitam, adeoque illicitè contrahunt.

6. An verò hæc obligatio petendi consilium sit sub mortali, dubium esse potest. Palao disp. 2. de Sponsal. pu. 12. n. 11. Coninck disp. 28. dub. 5. n. 52. Basilii Pontius L. 2. c. 1. §. 2. n. 27. afferunt, esse mortale. At mihi videtur cum Tambur. L. 5. in Decal. c. 5. §. 3. n. 6. & Dicastillo l. c. non petentes à Parentibus consilium posse quidem aliquando peccare mortaliter, si eo posthabito, & non petito, periculum sit ineundi Matrimonium indignum genere, & familiâ, unde timeri possent graves dissensiones

inter cognatos, & affines contrahentium, vel si inirent Matrimonium, cujus onera præ nimia egestate sustinere non possent: in his, & similibus casibus, fortè peccabunt graviter non tam ex eo, quòd contrahant Parentibus inconsultis, sed quia, dum spreto prudentiorum consilio temerè Matrimonium contrahunt, se tali periculo exponunt: hæc verò si absint, cum citatis Authoribus non perspicio, cur dicantur peccare mortaliter, qui nuptias, aut Sponsalia celebraturi Parentes de his non consulunt, nam possunt utique consulere virum alium, fortè parentibus prudentiorem, ut adeò paterno consilio non indigeant. 2. Cur, obsecro, dicantur peccare mortaliter, qui Parentes non consulunt, cum tamen non peccent mortaliter, imò ex communiore Sententia omnino non peccent, qui datum à Parentibus consilium non sequuntur, cum unum non videatur magis repugnare debitæ reverentiæ, quàm alterum. 3. Si cum indignis sint contracturi, v. g. inferioris conditionis, aut tenuioris fortunæ, exposcendo consilium in nova pericula rixarum etiam cum Patre se conjicient, namque is contradicet, cum agatur de suæ familiæ dedecore, præsertim si filius constans permanferit in concepto proposito, prout licite potest juxta Sanch. etiam contra datum consilium: satiùs igitur fore existimat Tamburin. ut Pater ignoret,

L

ignorer,

ignoret, quàm ut noscat, & ejus autoritas coràm despiciatur.

7. Altera pars, videlicet quòd se- qui non teneantur datum à Parentibus consilium, sed possint licitè, si illi nolint consentire, ipsis invitis Spon- salia, aut nuptias contrahere, pro- batur: quia filij sunt sui juris in con- trahendo Matrimonio æquè, ac in deligenda Religione. Ita S. Tho- mas 2. 2. q. 104. art. 5. in C. ubi ait, in his, quæ ad proprii corporis susten- tationem, prolisque generationem attinent, omnes homines esse pa- res, nec filios subijci Parentibus: dum ergo utuntur jure suo, in Paren- tes impj, & irreverentes non sunt, sed isti hoc immeritò conqueruntur. Sanch. disp. 23. cit. Dicastillo, Perez, & perquam eleganter Felicianus Oliva p. 1. de Foro Ecclesiæ. q. 29. à n. 20. *honestum est valdè, inquit, sine consensu Patris non contrahere Matrimo- nium, non tamen etiam tenetur sub præ- cepto illum exigere; nec peccat, si contra- hat eo non petito, vel non obtento.*

Ex his autem nullo modo conse- quitur, frustra peti à parentibus consilium, si non est obligatio istud sequendi; nam plurimùm etiamnum prodest hoc agere, cum fortè possint à Parentibus aliqua aperiri, ob quæ filio decepto licitum sit dissolvere contracta Sponsalia, vel ut, si ijs adstrictus necdum est, mutet suam voluntatem.

8. Caterùm quando dicitur, non esse peccatum absque Parentum con-

sensu inire Sponsalia, aut contrahe- re Matrimonium, semper intelli- gendum est, quando ex istis non ti- metur, fore, ut gravia mala, scan- dala, & incommoda sequantur, sic enim erunt illicita, non ob defectum consensûs, sed quia peccaret morta- liter contra charitatem, qui ista præ- videns nihilominus contraheret.

Quin imò, si timeantur ex futuris nuptijs graves rixæ inter Parentes contrahentium, magnaue, & diu- turna horum offensa, fatalia odia, dissensiones, gravia Scandala &c. Sponsalia Parentibus invitis inita, aut non consultis, non solum illi- cita, sed invalida quoque, & nul- la sunt, ut docet Sanch. L. 1. disp. 14. Gobat tr. 10 de Sponsal. n. 106. Less. in Auctorio V. Sponsalia Cas 4. Wex p. 5. Ariadnes Carolino-Canonica tr. 2. de Sponsal. §. 3. n. 12. Ratio est, quia virtus Justitiæ obligare nequit ad actum, qui sine peccato impleri non potest: sed contrahere Matrimo- nium in dictis circumstantijs, ubi ex eo oritura sunt gravia scandala, dis- sensiones &c. est manifestè peccatum mortale, cum notabiliter lædatur cha- ritas proximi, dissolvatur amicitia cognatorum, & agatur contra pieta- tem parentibus debitam: ergo pro- missio talium nuptiarum non subsi- stit, sicuti nulla est promissio adul- terij, vel homicidij &c. quia sicut ad impossibile, ita ad inhonestum nemo obligari potest. c. *Quanto. de iure, ur.* atque ideo potest, ac debet Magistra- tus

tus Ecclesiasticus mediatum Matrimonium impedire, nam ejus officium est cavere, ne talia Matrimonia ineantur, ex quibus scandala, & infelices exitus sequi solent. Laym. L. 5. tr. 10. p. I. c. 1. n. 14. Engl. Man. Paroch. p. 3. c. 5. §. 3. n. 11.

9. Ex hæcenus dictis constare nunc potest, cur supra ad initium dixerim, à Recentiore impresso ad casum propositum nimis absolute, & universaliter fuisse responsum; neque enim eo ipso Sponsalia, quod sint illicita, semper etiam irrita sunt, sed possunt obligare, quamvis non sine peccato contracta sint, quia v. g. in consilium adhibiti non sunt, qui consuli super eo debuerant, sicut donatio, vel promissio obligat, etsi ea prodigè, vel ex vana gloria facta sit. 2. Nec semper etiam ex eo capite nulla sunt Sponsalia, quod timeatur Parentum offensam, aut Pater prævideatur ad iracundiam concitandus, quod exprimitur in casu, sæpè enim ista offensa minimè diuturna est, sed statim cessatura. Et sanè experimur non rarò, quando deferbuit primus Parentum, vel agnatorum impetus, paulò post mi-

nas omnes in nihilum recidere, & amicorum hortationibus facillè componi animos, ut actis acquiescant, omniq; sedata tempestate contentissimos deinceps esse securo filiorum Matrimonio. Tunc igitur solùm irrita sunt, quando ejusmodi gravia mala, quæ recensuimus, pertinaciter duratura non vanè prævidentur; Hæc autem à memorato Authore adducuntur quidem pro ratione suæ resolutionis, verùm in ipso casu neutiquam exprimuntur, & fortè rationabiliter timeri non poterant, cùm tota iracundiæ occasio ibi dicatur esse, quia Sponsa est imparis fortunæ, quem defectum compensare utique potuit æqualitate nobilitatis, & conditionis, quæ à nobilibus magis attendi solet, qui mercatores nolunt agere, & soli lucro inhiare, quique, quod prudentes faciunt, pro nuptiali thalamo Sponsam quærunt, non verò pecunias, moti monitione Martialis L. 8. ad Priscam.

Uxorem quare locupletem ducere nolim

Quæritis? Uxori nubere nolo meæ.

Sectio